

**НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені О. О. Богомольця**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я
ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ**

**ЗБІРКА МАТЕРІАЛІВ
студентської науково-практичної конференції**

*Інноваційні підходи у наукових дослідженнях у сфері
громадського здоров'я та профілактичної медицини:
досягнення та перспективи*

Київ – 2025

Законодавчі – гігієнічне нормування шуму. Технологічні заходи: заміна «шумного» обладнання на таке з низьким рівнем шуму або модернізація існуючих машин із застосуванням технологій зменшення шуму; введення дистанційного керування. Впровадження архітектурно-планувальних рішень: відокремлення шумного обладнання від місць, де працівники проводять значну частину робочого часу. Санітарно-технічні: побудова акустичних екранів (встановлення звукопоглинальних панелей або корпусів навколо шумного обладнання, організація звукових бар'єрів на шляху поширення шуму, шумоізоляція робочих місць), використання ізоляторів і амортизаторів, що мінімізують передачу вібрації.

Варто застосовувати засоби індивідуального захисту – протишумові навушники, звукозахисні шоломи, беруші тощо. Санітарно-освітні заходи: ознайомлення працівників щодо ризиків впливу шуму на організм людини та навчання їх правильному використанню засобів захисту. Медичні заходи: проведення попередніх та періодичних медичних оглядів, з вирішенням питання про можливість робітників працювати в умовах дії шуму.

Таким чином, систематично оцінюючи ризики та впроваджуючи комплекс профілактичних заходів, можна ефективно зменшити шумове забруднення виробничого середовища, захистити здоров'я працівників і підвищити продуктивність їх праці.

РОЛЬ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК КЛЮЧОВОГО АСПЕКТУ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ ТА ПЕРСОНАЛУ В ЗАКЛАДАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Влада МЕРКУЛОВА, Тетяна ЗІНЧЕНКО
*Здобувач вищої освіти I курсу медичного факультету № 1
Науковий керівник: к. мед. н., доцентка*

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Згідно із Законом України № 1882-ІХ від 16.11.2021 р. «Про критичну інфраструктуру», заклади охорони здоров'я (ЗОЗ) є стратегічно важливими

об'єктами, що відіграють ключову роль у національній безпеці та потребують постійного вдосконалення системи пожежної безпеки для забезпечення їх безперебійного функціонування з метою ефективного захисту життя, здоров'я пацієнтів та персоналу. Поєднання таких ризик-факторів, як наявність обмежено мобільних пацієнтів, зберігання горючих матеріалів, війна та нестабільне електропостачання, робить медичні заклади особливо вразливими до виникнення пожеж та створює значні перешкоди для евакуації не лише пацієнтів, а й медичного персоналу, який часто змушений діяти в екстремальних умовах. Саме тому метою дослідження було проаналізувати та встановити основні причин виникнення пожеж в ЗОЗ та запропонувати шляхи вдосконалення пожежної безпеки.

За даними Державної служби України з надзвичайних ситуацій (ДСНС), у 2021 році в медичних закладах Харківської області було встановлено 13 випадків невідповідності шляхів евакуації чинним нормативам, 32 об'єкти не були забезпечені первинними засобами пожежогасіння, в 39 закладах не було проведено вогнезахисну обробку дерев'яних конструкцій. Через запалення свічки за упокій поруч із працюючими кисневими концентраторами виникла пожежа у реанімаційному відділенні Косівської центральної лікарні, що призвело до загибелі 3х людей. Подібна трагедія трапилася в відділенні реанімації міської лікарні №7 у Луганську, стався вибух кисневого балону через не дотримання правил безпечного поводження з балоном та порушення технології його заправки. В результаті цієї трагедії загинули 16 людей. Значна частина медичних закладів України розташовані у будівлях 1970-1980 років, де відсутні сучасні системи пожежогасіння, димовидалення, сигналізації, а також використовуються застарілі електромережі та обладнання. На момент 1 січня 2023 року внаслідок бойових дій було зруйновано та пошкоджено понад 300 закладів охорони здоров'я, що ще є одним викликом для забезпечення пожежної безпеки.

Також нами було проведення анкетування медичних працівників ЗОЗ Житомирської та Київських областей щодо забезпечення пожежної безпеки в їх закладах. Встановили, що більшість медичних працівників мають базові знання з пожежної безпеки. Однак, лише 50% медичних працівників пройшли навчання з організації евакуаційних заходів, 53,7% опитаних не спускаються в укриття під час повітряної тривоги. Серед основними причин цього є великий обсяг роботи та дискомфортні умови в укриттях. Аналіз відповідей на питання про забезпеченість робочих місць засобами пожежогасіння показав, що більшість медичних працівників вважають, що їхні робочі місця обладнані необхідним інвентарем, та 20,7% респондентів відповіли "важко сказати". Також слід зазначити, що лише 56,1% опитаних впевнені у готовності закладу до надзвичайних ситуацій.

Отже, серед основних проблем у забезпеченні пожежної безпеки медичних закладів в Україні є невідповідність деяких ЗОЗ новим будівельним нормативам, недостатня підготовка персоналу щодо відпрацювання дій з евакуації, порушення правил експлуатація генераторів та правил поводження з кисневими балонами, непристосованість евакуаційних шляхів для пацієнтів з обмеженою мобільністю та нехтування особистою безпекою під час повітряної тривоги. Тому для забезпечення пожежної безпеки медичних закладів необхідно регулярно проводити тренінги та інструктажі для медпрацівників, модернізувати системи пожежогасіння та сигналізації, інтегрувати їх з іншими інженерними системами (HVAC, електропостачання), адаптувати міжнародні стандарти до українських (NFPA, ISO), і здійснювати постійний моніторинг за дотриманням правил пожежної безпеки для зниження ризиків виникнення пожеж.